

Piispainkokous 4/2022

Pöytäkirja

Aika: 19.12.2022

Paikka: Kirkollishallituksen tiloissa, Karjalankatu 1, 70110 Kuopio

Läsnä: Arkkipiispa **Leo** (puheenjohtaja), metropoliitta **Arseni**, metropoliitta **Elia**, piispa **Sergei**

Sihteeri: Rovasti **Mikael Sundkvist**

***

Kokouksen avaaminen

46

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 15:07.

***

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

47

Päätösesitys: Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Esityksen mukaan.

***

Esityslistan hyväksyminen

48

Päätösesitys: Esityslista hyväksytään esitetystä muodosta.

Päätös: Esityksen mukaan.

***

Edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastus

49

Päätösesitys: Edellisen kokouksen (13.10.2022; 3/2022) pöytäkirja tarkastetaan ja hyväksytään.

Päätös: Esityksen mukaan.

***

Arkkipiispa Leon esitys

50

Pastori Vaslav Skopetsin kanoninen asema (Liittet 1-2, jotka ovat salassa pidettävät, Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (1999/621), 24 § 1 momentti 32 kohta.)

Asia 50 osittain salassa pidettävä, Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (1999/621), 24 § 1 momentti 32 kohta.

Tausta ja päätösesityksen perustelut: Patriarkka Bartolomeoksen on 3.10.2019 päivetyssä kirjeessään Suomen arkkipiispa Leolle ilmoittanut Ekumeenisen patriarkaatin Pyhän Synodin päätöksestä sallia, erikseen ja tapauskohtaisesti, leski -tai moitteettomasti eronneille papiston jäsenille luvan solmia toinen avioliitto. Piispainkokous on kokouksessaan 1/2022 (15.3.2022) päättänyt, että kysymykset papiston jäsenen mahdollisuudesta solmia toinen avioliitto käsitellään kulloisenkin hiippakuntapiispan esityksestä Suomen ortodoksisen kirkon omassa piispainkokouksessa.

Pastori Vaslav Skopets on vihitty papiksi 16.10.2005. Hänen avioliittonsa päättyi avioeroon 2019 [REDACTED]. Isä Vaslav on solminut toisen avioliiton lokakuussa 2022. Uusi aviovaimo on leski ja myös ortodoksi. Arkkipiispa Leo on kuullut pastori Skopetsia 12.9.2022. Pastori Skopets toivoo voivansa säilyttää pappeuden ja toimia pappina.

Piispainkokous 3/2022 (13.10.2022) päätti, että päätös pastori Skopetsin kanonisesta asemasta tehdään vasta sen jälkeen, kun hänen entistä vaimoa on asiassa kuultu. Arkkipiispa Leo on kuullut pastori Skopetsin entistä vaimoa 28.10.2022.

Päätösesitys: Tutustuttuaan aineistoon koskien pastori Vaslav Skopetsia piispainkokous päättää, ettei ole kanonista estettä pappeuden säilyttämiselle ja pappina toimimiselle.

Päätös: Esityksen mukaan.

***

Metropoliitta Arsenin esitys

51

Pastori Tommi Kallisen kanoninen asema (Liitteet 3–4, jotka ovat salassa pidettävät, Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (1999/621), 24 § 1 momentti 32 kohta.)

Asia 51 osittain salassa pidettävä, Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (1999/621), 24 § 1 momentti 32 kohta.

Tausta: Pastori Tommi Kallisen avioliitto on päättynyt eroon 2022 [REDACTED]. Metropoliitta Arseni on kuullut pastori Kallista asiassa 3.12.2022 sekä hänen entistä vaimoaan 5.12.2022.

Päätösesitys: Tutustuttuaan aineistoon koskien pastori Tommi Kallista piispainkokous päättää, ettei ole kanonista estettä pappisuuden säilyttämiselle ja pappina toimimiselle.

Päätös: Esityksen mukaan.

***

Arkkipiispa Leon esitys

52

Teemu Kurjen ammattipätevyuden toteaminen (liitteet 5–7)

Tausta: Teemu Kurki (s. [REDACTED] 1977) on 18.3.2003 suorittanut Thessalonikin Aristotoleen yliopiston teologisen tiedekunnan teologisen osaston tutkinnon. Opetushallitus on 2.9.2009 päättänyt, että kyseinen tutkinto rinnastetaan Suomessa suoritettavaan ylempään korkeakoulututkintoon ja että tutkinto tuottaa kelpoisuuden antaa aineopetusta, jonka kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, aineenopettajan koulutukseen kuuluvat ortodoksisen uskonnon opetettavan aineen opinnot.

OrtK:n 132 § määrää papin ja diakonin kelpoisuusvaatimukset seuraavasti:

”Kirkon tai seurakunnan työsuhteessa papin ja diakonin tehtävässä olevalla tulee olla papin ja diakonin vihkimyksen lisäksi

- 1) ortodoksisen teologian koulutusohjelmassa teologin suuntautumisvaihtoehdossa suoritettu ylempi korkeakoulututkinto; tai
- 2) muu teologian ylempi korkeakoulututkinto täydennettynä piispainkokouksen hyväksymillä ortodoksisen teologian opinnoilla; tai
- 3) Suomen ortodoksisessa pappisseminaarissa suoritettu pappiskandidaatin tutkinto.

Sen estämättä, mitä edellä 1 momentissa on säädetty, Suomen ortodoksisessa pappisseminaarissa suoritettuun pappiskandidaatin tutkintoon verrattavissa olevan ulkomaisen tutkinnon suorittanut ja papin virkasuhteessa 31.12.2006 ollut pappi on kelpoinen myös papin työsuhteeseen.”

Päätösesitys: Piispainkokous päättää, että Teemu Kurjen Kreikassa suoritettu tutkinto tuottaa Ort.K. 132 §:ssa mainitun papin tai diakonin kelpoisuuden.

Päätös: Esityksen mukaan.

***

Arkkipiispa Leon esitys

53

Määräaikaisen kirkkokalenteriryöryhmän päätökset (Liitteet 8–10)

Tausta: Kirkollishallitus on istunnossaan 10.6.2022 asettanut tilapäisen kirkkokalenterityöryhmän. Kokouksessaan 2/2022 24.8.2022 piispainkokous on päättänyt lähettää työryhmälle seuraavat huomiot:

- 1) *Työryhmän tulee huomioida ja hyödyntää edellisen ns. Menologion-työryhmän tuloksia;*
- 2) *työryhmän on hyvä huomioida rovasti Timo Tynkkysen kirkolliskokousaloite aiheesta (2021, Asia 7q);*
- 3) *työryhmän tulee muotoilla kriteerit sille, mitkä pyhät lisätään Suomen ortodoksisen kirkon kalenteriin ja muistaa, että kirkollamme on myös venäläiset juuret sekä jäseninä maahanmuuttajia monista ortodoksisista maista:*
  - a. *oman patriarkaattimme uudet pyhät*
  - b. *muiden patriarkaattien (uudet) pyhät.*

Kirkkokalenterityöryhmä, jonka puheenjohtajana on toiminut Haminan piispa Sergei, on saanut työnsä valmiiksi ja on lähettänyt etunimien ja vastaavien pyhien luettelon luonnoksen perusteluineen piispainkokouksen hyväksyttäväksi.

Työryhmä on myös keskustellut perusteiden laatimisesta jatkossa kirkkokalenteriin lisättävistä pyhistä ja todennut, että jokaiselle etunimien ja vastaavien pyhien luettelossa mainitulle etunimelle pitäisi olla kalenterissa ainakin yksi vastaava pyhä. Piispainkokouksen pitäisi joka viides vuosi päättää etunimien ja vastaavien pyhien luettelon päivittämisestä nimipäiväluettelon periaatteiden mukaisesti ja lisätä siihen pyhiä, varsinkin niitä, jotka tunnetaan Suomessa vaikkapa suomeksi julkaistuista kirjoituksistaan tai heistä kertovista kirjoista, ottaen huomioon erityisesti Suomen, Karjalan ja Pohjoismaiden alueen pyhät. Mahdolliset uudet suomalaiset pyhät on ensi tilassa lisättävä kirkkokalenteriin.

Päätösesitys: Piispainkokous hyväksyy kirkkokalenterityöryhmän laatiman nimipäiväluettelon sekä työryhmän ehdotuksen luettelon päivittämisestä joka viides vuosi.

Päätös: Esityksen mukaan.

***

Arkkipiispa Leon esitys

54

Piispainkokouksen lausunto kirkollishallituksen asettaman lakityöryhmän säädösesityksistä (Liite 11)

Tausta: Kirkollishallitus pyytää 2.12.2022 päivityssä sähköpostiviestissään 31.1.2023 mennessä piispainkokoukselta, seurakunnan neuvostoilta, luostarien johtokunnilta, kolttien kyläkokoukselta sekä kirkon piirissä toimivilta ja kirkon henkilöstöä edustavilta järjestöiltä lausunnot kirkollishallituksen hyväksymistä lakityöryhmän säädösesityksistä perusteluineen.

Lausunnonantaja pyydetään ottamaan huomioon, että kirkolliskokouksen päätöksen mukaan lausuntopyyntö koskee sekä säädösehdotuksia että perustelutekstää. Vapaaamuotoisissa vastauksissa pyydetään erityisesti käsittelemään ehdotusten vaikutusta, toimivuutta ja selkeyttä oman yhteisönne näkökulmasta. Tämän lisäksi kaikille säädösehdotusten vaikutuspiiriin tulevien tahojen huomautuksille ja parannusehdotuksille annetaan arvoa.

Lausunnot annetaan sähköisesti lausuntopalvelu.fi-palvelun kautta. Muuta kautta tulleita lausuntoja ei oteta huomioon.

Päätösesitys: Piispainkokouksen jäsenet lähettävät huomionsa 10.1.2023 mennessä arkkipiispan kanslialle, joka laati lausuntoluonnoksen. Lopullinen lausunto hyväksytään piispainkokouksen 16.-19.1.2023 pidettävässä sähköpostikokouksessa.

Päätös: Esityksen mukaan. Piispainkokous päätti sen lisäksi kokoontua Teams-kokoukseen 10.1.2023 ja 16.1.2023 välisenä aikana käydäkseen lausuntoluonnoksen läpi.

***

Keskusteltavaa

56

Ortodoksisten pappien liiton opintopäivät Konstantinopolissa

Tausta: Ortodoksisten pappien liitto järjestää opintopäivät Konstantinopolissa 13.-16.2.2023. Vierailun ohjelma on suunniteltu Fanarin henkilöstön kanssa.

Piispainkokous keskustelee siitä, ketkä piispoista voisivat osallistua matkaan.

Piispainkokous keskusteli OPL:n opintopäivistä ja totesi, että jokaisesta hiippakunnasta matkaan osallistuu sen papistoa oman piispansa johdolla ja että arkkipiispa Leon pyynnöstä Helsingin hiippakunnan papistoa osallistuu matkaan Haminan piispa Sergein johdolla. Arkkipiispa kirjoittaa Hänen Pyhyydelleen, patriarkka Bartolomeokselle, matkasta.

***

57

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:20.

***

Aika ja paikka alussa mainitut.

Puheenjohtaja

Leo

Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa

Mikael Sundkvist

piispainkokouksen sihteeri